

NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI OSNOVNE ŠOLE OB RINŽI KOČEVJE

ŠOLSKO LETO 2019/2020

KAZALO

1. UVOD	3
2. VARNOST V PROMETU	7
2.1 PSIHOLOŠKI POGLED OTROK NA PROMETNE SITUACIJE	7
2.2 ZAKONODAJA	8
3. ORGANIZACIJA ŠOLE IN ŠOLSKI OKOLIŠ	13
4. POTI V ŠOLO	17
4.1 OD KOD PRIHAJAJO UČENCI V OSNOVNO ŠOLO OB RINŽI IN KAKO?.....	18
4.2 OD KOD PRIHAJAJO UČENCI V PODRUŽNIČNO OSNOVNO ŠOLO V LIVOLDU IN KAKO?.....	19
4.3 OD KOD PRIHAJAJO UČENCI V PODRUŽNIČNO OSNOVNO ŠOLO V KOČEVSKI REKI IN KAKO?.....	19
4.4 UČENCI VOZAČI, VARSTVO VOZAČEV IN JUTRANJE VARSTVO	19
4.5 UČENCI PEŠCI.....	26
4.6 UČENCI KOLESARJI	27
4.7 NEORGANIZIRAN PREVOZ OTROK V ŠOLO – STARŠI, SORODNIKI, ZNANCI.....	28
5. PROMETNO VARNOSTNA PREVENTIVA	29
5.1 SKRB ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV V PROMETU	29
5.2 PROMETNO VARNOSTNE DEJAVNOSTI ŠOLE.....	30
6. NAČRT VARNIH IN NEVARNIH ŠOLSKIH POTI	39
6.1 VARNE POTI DO ŠOLE	39
6.2 NEVARNE PROMETNE TOČKE	41
6.3 ŠTETJE PROMETA.....	45
7. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE PROMETNE VARNOSTI	48
8. ZAKLJUČNI DEL	48
9. VIRI IN LITERATURA	49

1. UVOD

V občini Kočevje je OŠ Ob Rinži Kočevje ena izmed treh kočevskih osnovnih šol. V letošnjem šolskem letu je vanjo vpisanih 482 učencev. Sedež centralne osnovne šole je v Mestnem logu 39. Šolo v gozdičku na obrobju mesta obiskuje 443 učencev od 1. do 9. razreda. Imamo še dve podružnični osnovni šoli, in sicer OŠ Livold, katero obiskuje 23 učencev od 1. do 3. razreda, in OŠ Kočevska Reka, katero obiskuje 16 učencev od 1. do 4. razreda. Vse tri šole stojijo na dokaj varnih mestih, do njih pa vodijo primerne in varne šolske poti.

Slika 1: Podružnična šola Livold

Slika 2: Podružnična šola Kočevska Reka

V skladu z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa mora imeti vsaka osnovna šola izdelan Načrt varnih šolskih poti (v nadaljevanju prometno varnostni načrt ali dokument).

Osnovni namen imenovanega dokumenta OŠ Ob Rinži Kočevje je raziskati prometno stanje šolskih poti, odkriti morebitna nevarna mesta in otroke opozoriti nanje. Z njim naj bi otrokom zagotovili čim večjo varnost na prometnih površinah ob prihodu v šolo in odhodu iz nje, med poukom, med PB, jutranjim varstvom in varstvom vozačev, ob ekskurzijah, izletih in drugih prireditvah šole.

Šola kot javna ustanova ponuja otrokom znanje, razvoj in rast. Prav tako potrebuje otrok vse tri komponente na poti aktivnega vključevanja v promet. Vse se prične s postopnimi

zgledi starejših udeležencev v prometu, ko otrok kot sopotnik v avtomobilu, pešec ali kolesar v spremstvu odrasle osebe začne spoznavati promet. Nadaljuje se z vzgajanjem in izobraževanjem v vrtcu in pozneje v šoli. Poti v vrtec in šolo so skrbno izbrane in priporočljivo je uporabljati le najvarnejše.

Skrb za varnost v prometu ni več samo stvar posameznika ali šole, ampak je obveza celotne družbe, tako z vidika same varnosti pri vključevanju v promet v vsakdanjem življenju kot tudi z vidika družbene samozaščite.

V 87. členu, 1. alineja Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št.109/2010) je zapisano, da morajo biti otroci kot udeleženci v prometu deležni posebne pozornosti in pomoči drugih udeležencev.

Šola je ob teh prizadevanjih eden od pobudnikov, za večji uspeh pa je potrebno sodelovanje tudi zunanjih dejavnikov pri:

- oceni prometne varnosti,
- izdelavi načrta varnih šolskih poti,
- izvajanju načrta varnih šolskih poti.

Cilji teh prizadevanj so:

- ohranitev otroških življenj pri vključevanju v promet,
- ugotovitev prometno varnostne situacije pri prihodu otrok v šolo in odhodu iz nje,
- čim boljša vzgojenost otrok za pravilno ravnanje na prometnih površinah,
- opozarjanje in ozaveščanje otrok in staršev pri izbiri varnejših, čeprav mogoče daljših poti v šolo,
- iskanje in določanje varnejših poti v šolo,
- poznavanje cestnoprometnih predpisov,
- predlaganje pogojev za varnejšo pot v šolo.

Pogoji za uspešno uresničitev zastavljenih ciljev so:

- poznavanje šolskega okoliša, značilnosti in posebnosti prometnih površin, poznavanje gostote prometa, prometnih označb in signalizacije na prometnih površinah, poznavanje prometnih predpisov,
- sodelovanje otrok, staršev, učiteljev, vzgojiteljev in drugih dejavnikov, kot so Svet za preventivo v cestnem prometu, Policijska postaja Kočevje, ZŠAM Kočevje, AMD Kočevje,
- izobraževanje.

Slika 3: Sodelovanje učiteljev s policisti in člani ZŠAM

Načrt varnih šolskih poti OŠ Ob Rinži Kočevje je narejen:

- po predlogih in ugotovitvah učencev v razrednih skupnostih,
- po predlogih staršev,
- po ugotovitvah in sklepih komisije za izdelavo Načrta varnih šolskih poti OŠ Ob Rinži Kočevje,
- po sklepih Sveta staršev OŠ Ob Rinži Kočevje,
- po smernicah oz. usmeritvah od Sveta za preventivo in vzgojo otrok v cestnem prometu,
- po poročilu in priporočilih PP Kočevje,
- po Zakonu o varnosti cestnega prometa.

V skrbi za čim varnejšo pot naših šolarjev so pred vami spoznanja o ustreznosti in praktični uporabi Načrta varnih šolskih poti Osnovne šole Ob Rinži Kočevje s teoretičnimi in praktičnimi usmeritvami.

2. VARNOST V PROMETU

Učenci so na poti od doma do šole in nazaj prometno ogroženi, zato je ena od nalog šole – pedagoških delavcev, da učence seznanimo z vsebino Načrta varnih šolskih poti na razrednih urah.

Staršem svetujemo, da z otroki večkrat prehodijo najvarnejšo šolsko pot, jih ob tem opozarjajo na nevarne dele poti, ki zahtevajo še posebno previdnost. Kasneje ni odveč preveriti, ali otrok dogovorjeno pot tudi dejansko uporablja.

Izredno razgiban in hiter utrip življenja je povzročil zelo živahen promet. Ogroženost otrok v prometu je vsako leta večja. Veliko udeležencev v prometu se žal ne zaveda vseh nevarnosti v prometu, zato jih je treba na to opozoriti. Vsi udeleženci v prometu moramo izvajati posamezne varnostne ukrepe v prometu, če želimo, da bo ogroženost čim manjša.

Nekaj nasvetov za varno pot v šolo:

- Otroci 1. razreda osnovne šole morajo imeti na poti v šolo ter domov spremstvo.
- Pri slabi vidljivosti in v mraku nosimo kresničko/odsevnike, prvošolci poleg tega še rumene rutice.
- Hodimo po notranji strani pločnika, če pločnika ni, pa ob skrajnem levem robu cestišča. V skupini hodimo drug za drugim – v koloni. Na cesti se nikoli ne lovimo ali prerivamo.
- Cesto prečkamo na prehodu za pešce. Vedno se ustavimo, pogledamo levo, desno in ponovno levo, šele ko se prepričamo, da je prehod varen, odločno prečkamo cesto.
  - Preden stopimo na cesto, vedno preverimo, ali je res varno, tudi kadar nam sveti zelena luč.

2.1 PSIHOLOŠKI POGLED OTROK NA PROMETNE SITUACIJE

Naši otroci so dnevno vključeni v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Pogosto pozabljamo na to, da otrokom majhnost ne omogoča, da bi

imeli tak pregled nad dogajanjem v prometu kot odrasli. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja.

Ne smemo pozabiti, da otroci:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne;
- dobro slišijo, vendar ne vedo natančno, iz katere smeri slišijo vozilo;
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj;
- ne razlikujejo dobro pojmov, npr. levo, desno (pogosto zamenjujejo);
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije;
- da se njihova pozornost hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo, in mimogrede jih kaj zmoti (hitro pozabijo, ali so videli vozilo, ki se približuje);
  - ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil, kot je npr. pravilo, kako prečkamo cesto.

Zaradi razvoja mišljenja pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo avto, ki se približuje, vendar to velikokrat ni res, zato je ogrožena njihova varnost.

Največ žrtev je ravno med otroki – pešci med četrtem in sedmim letom starosti.

2.2 ZAKONODAJA

Zakona o pravilih cestnega prometa in Zakon o voznikih (Uradni list RS, št.109/2010)

Udeleženci v prometu:

4. člen (skrb za varen, umirjen in nemoten potek cestnega prometa)

(2) Udeleženec cestnega prometa mora ravnati tako, da ne ovira ali ogroža drugih udeležencev cestnega prometa ali jim ne povzroča škode (4. člen 2. alineja Zakona o pravilih cestnega prometa).

(4) Kadar so udeleženci cestnega prometa otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobne za samostojno udeležbo v cestnem prometu, so drugi udeleženci dolžni nanje posebno paziti in jim, če zakon tako določa, tudi pomagati.

7. člen (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)

(3) Z globo 200 evrov se kaznujejo za prekršek starši, skrbniki oziroma rejniki, katerih otrok ali mladoletnik stori prekršek po Zakonu o pravilih cestnega prometa in je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzora nad njim.

15. člen (pooblastila občinskega redarstva)

Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvajata policija in mestno redarstvo.

Vozniki:

37. člen (voznja z vozilom po cesti)

(1) Voznik mora voziti po cesti ali delu ceste, ki je namenjen prometu tiste vrste vozil, ki ji pripada njegovo vozilo.

(2) Voznik mora voziti po desnem smernem vozišču oziroma desni kolesarski stezi oziroma desnem kolesarskem pasu na pločniku glede na dovoljeno smer vožnje. Na dvosmerni kolesarski stezi mora voziti po desni strani steze.

(3) Na smernem vozišču brez označenih prometnih pasov morajo voziti vozniki po desni strani smernega vozišča na takšni oddaljenosti od njegovega roba, da poteka promet varno in neovirano.

41. člen (voznja z vozilom na prehodu za pešce)

(1) Na prehodu za pešce, na katerem promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali ga ne ureja pooblaščen uradna oseba, morajo vozniki in drugi udeleženci cestnega prometa omogočiti pešcem, ki so na prehodu ali stopajo nanj, varno prečkanje vozišča.

46. člen (najvišje dovoljene hitrosti)

(1) Najvišja dovoljena hitrost vozila je:

1. na cestah v naselju 50 km/h;
2. v območju omejene hitrosti 30 km/h;
3. v območju umirjenega prometa in v območju za pešce 10 km/h.

Pešci:

31. člen (območje umirjenega prometa)

(1) V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci v prometu.

(2) Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

32. člen (območje za pešce)

(1) V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev oziroma kolesark, vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev.

83. člen (udeležba pešcev v cestnem prometu)

(1) Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

(2) Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem.

(3) Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.

87. člen (varstvo otrok)

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

(3) Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

(4) Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prihod v šolo ali odhod iz šole, vrta ipd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu.

(5) Oseba (iz prejšnjega odstavka), ki varuje otroke na prehodu za pešce pri prečkanju vozišča, mora biti stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!", s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.

(6) Voznik mora na znak (iz prejšnjega odstavka) ustaviti vozilo pred prehodom za pešce in pustiti otroke mimo.

(7) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

(8) Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šole, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

(9) O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok ali mladoletnik, mora pooblaščen uradna oseba obvestiti njegove starše, skrbnike oziroma rejnike.

Otroci sopotniki:

88. člen (prevoz oseb)

(14) Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, manjši od 150 cm, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. V motornem vozilu, ki ni opremljeno z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci, starejši od treh let in manjši od 150 cm, pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Otrok ni dovoljeno prevažati v nazaj obrnjenem zadrževalnem sistemu v sedežu za potnike, zaščitenem s prednjo zračno blazino, razen če je zračna blazina deaktivirana mehanično.

90. člen (prevoz skupine otrok)

(3) Otroci morajo med vožnjo z avtobusom, razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju, sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

33. člen (varnostni pas)

(1) Med vožnjo morajo biti osebe v motornem vozilu na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripete na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema.

Vsak varnostni sedež mora biti preizkušen po zahtevah, ki so predpisana s homologacijo - evropskim predpisom ESC.

Kolesarji:

Zakona o voznikih (Uradni list RS, št.109/2010)

49. člen (pogoji za vožnjo koles in koles s pomožnim motorjem)

(1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

(2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

(4) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj 8 let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(5) Kolo s pomožnim motorjem sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

93. člen (kolesa in kolesa s pomožnim motorjem)

Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št.109/2010)

(1) Vozniki koles morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje.

(2) Vozniki koles morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva vzporedno, če širina poti to omogoča.

(3) Med vožnjo s kolesom je prepovedano:

1. voditi, vleči ali potiskati druga vozila, razen vleke priklopnih vozil iz četrtega in petega odstavka tega člena;

2. pustiti se vleči ali potiskati;

3. prevažati predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji;

4. voziti druge osebe, razen če ta zakon ne določa drugače.

(9) Voznik kolesa mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgan na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani kolesa mora imeti nameščen rdeč odsevník, na obeh straneh pedal rumene ali oranžne odsevníke, na kolesih pa rumene ali oranžne bočne odsevníke.

34. člen (zaščitna čelada)

(1) Voznik in potnik na mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu, trikolesu in štirikolesu brez zaprte kabine mora med vožnjo nositi na glavi ustrezno pripeto homologirano zaščitno motoristično čelado.

(3) Otrok mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.

3. ORGANIZACIJA ŠOLE IN ŠOLSKI OKOLIŠ

Šola je organizirana kot matična šola z dvema podružnicama. Na matični šoli poteka vzgojno-izobraževalno delo od 1. do 9. razreda osnovne šole.

Na podružnični Osnovni šoli Livold poteka v letošnjem šolskem letu pouk od 1. do 3. razreda, nato učenci nadaljujejo šolanje na matični osnovni šoli.

Na podružnični Osnovni šoli Kočevska Reka poteka v letošnjem šolskem letu pouk od 1. do 4. razreda, nato učenci nadaljujejo šolanje na matični osnovni šoli.

Šolski okoliš je določen z odlokom o šolskem okolišu Občine Kočevje.

Opredelitev šolskega prostora

V času vzgojno-izobraževalnih dejavnosti prevzema šola odgovornost za učence v vseh šolskih prostorih in pripadajočih zunanjih površinah, a pod pogojem, da se učenci ravnavajo v skladu z vzgojnim načrtom.

Za učence šolskega okoliša matične šole in šole v Livoldu je organiziran avtobusni prevoz, za učence v Kočevski Reki pa prevoz z avtobusom in s kombijem.

Cestno omrežje celotnega šolskega okoliša obsega magistralno cesto Kočevje–Petrina in lokalne ceste. Po teh cestah potekajo šolske poti. Magistralna cesta je zelo prometna. Čedalje gostejši promet je na lokalnih cestah in cestah, ki vodijo mimo šol.

Te pa so na določenih mestih ozke, nepregledne in neprimerne za tako gostoto prometa. Tu ni urejenih in s prometno signalizacijo označenih prehodov čez cesto. Vse ceste še nimajo pločnikov ali drugače urejenih površin za pešce. Hoja po njih je nevarna. Učenci smejo prečkati ceste le na označenih mestih (zebrah), ko se promet ustavi ali ni nikogar.

Zato je zaradi sorazmerno gostega prometa, dotrajanih ali slabo vzdrževanih in ozkih cest nepravilna hoja ali vožnja s kolesom povsod nevarna. Učenci hodijo in vozijo mirno in opazujejo promet okrog sebe. Posebno nevarna so križišča in avtobusna postajališča, ki so nezavarovana.

Šolski okoliš celotne šole obsega

- **ulice v Kočevju:** Bezgova pot, Borova pot, Brestova pot, Brezova pot, Brinova pot, Bršljanova pot, Cesta v Mestni log, Čopova ulica, Čnomeljska ulica, Finžgarjeva ulica, Frankopanska ulica, Iztokova ulica, Kocljeva ulica, Mestni log I do Mestni log V, Nabrežje, Prešernova ulica, Reška cesta, Roška cesta, Rozmanova ulica, Travniška ulica, Rudarsko naselje, Rudnik, Samova ulica, Streliška ulica, Ulica heroja Marinclja, Ulica Veronike Deseniške, Uskoška ulica;
- **ulice v Dolgi vasi:** Cesta v log, Kočevska cesta, Gozdna cesta, Obrežje, Omerzova ulica, Prečna ulica, Remihova ulica;
- **naselja:** Cvišlerji, Hrib pri Koprivniku, Koprivnik, Laze pri Oneku, Mačkovec, Onek, Rajhenav, Staro Brezje, Šalka vas, Livold, Črni Potok, Zajčje Polje, Mozelj, Knežja Lipa, Kočarji, Rajndol, Spodnji Log, Borovec pri Kočevski Reki, Kočevska Reka, Morava, Novi Lazi, Štalcerji.

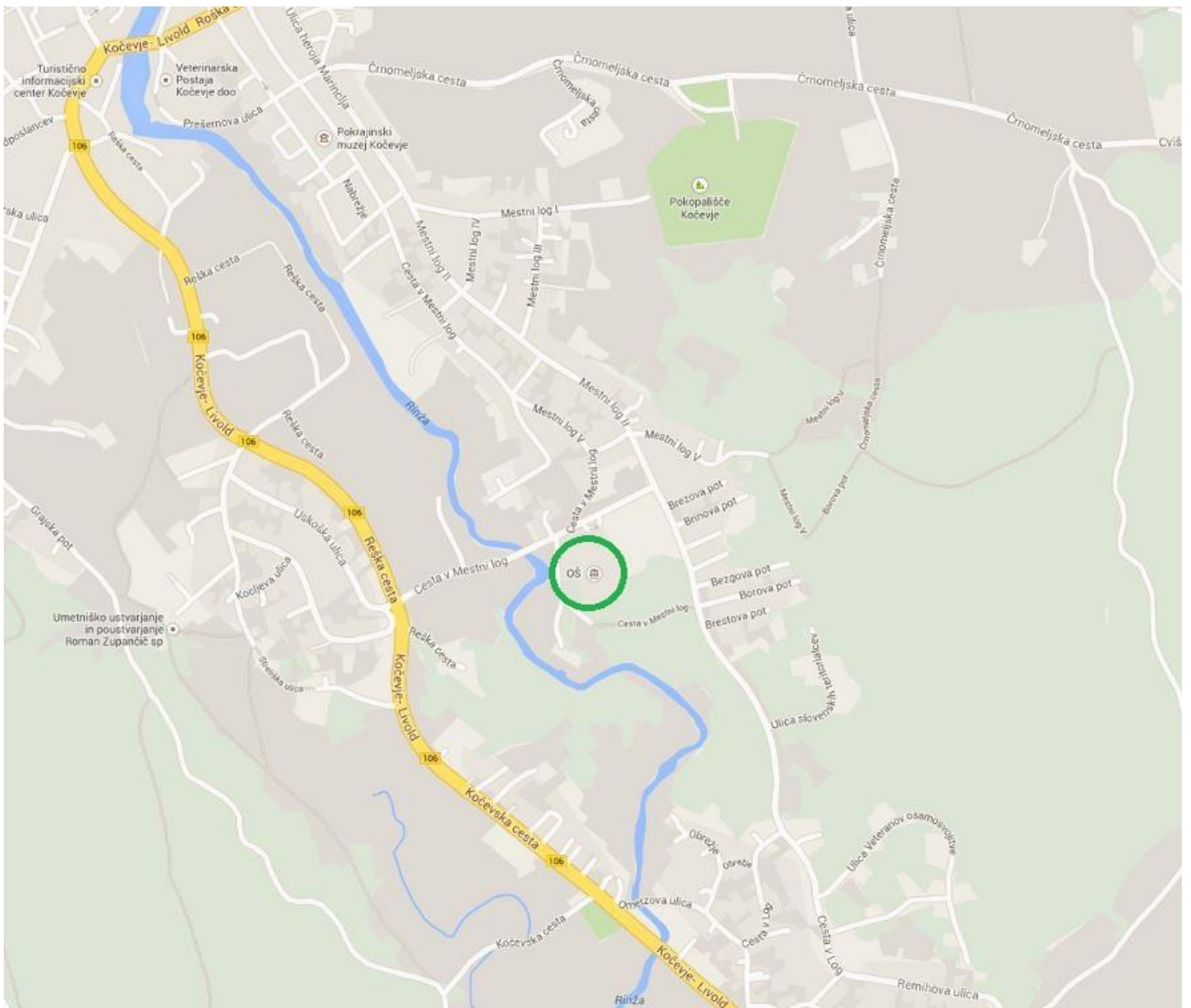
Šolski okoliš podružnične šole v Livoldu obsega

- **ulice v Dolgi vasi:** Kočevska cesta, Gozdna cesta;
- **naselja:** Livold, Črni Potok, Zajčje Polje, Mozelj, Knežja Lipa, Kočarji, Rajndol, Spodnji Log.

Šolski okoliš podružnične šole v Kočevski Reki obsega

- **naselja:** Borovec pri Kočevski Reki, Kočevska Reka, Morava, Novi Lazi, Štalcerji.

Nekaj otrok pride v našo šolo tudi iz okoliša OŠ Zbora odposlancev Kočevje in okoliša OŠ Stara Cerkev.

Slika 4: Zemljevid bližnje okolice Osnovne šole Ob Rinži Kočevje in cest

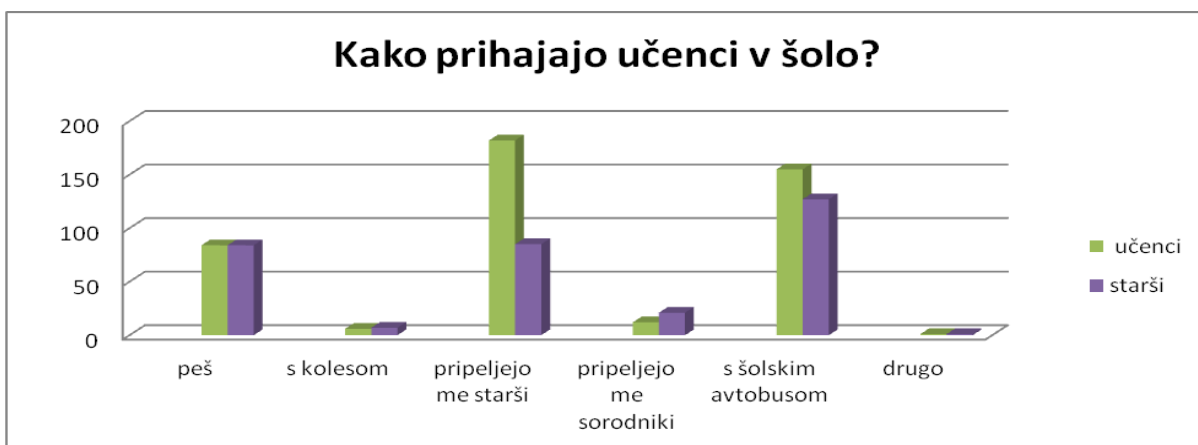

Slika 5: Zemljevid širšega okoliša Osnovne šole Ob Rinži Kočevje in cest

4. POTI V ŠOLO

Učenci, ki obiskujejo centralno šolo, prihajajo največ iz domačega in nekaj iz drugega okoliša, podružnični osnovni šoli pa obiskujejo iz domačega okoliša. V šolo prihajajo na različne načine. Največ učencev pripeljejo starši, malo manj jih pride s šolskim avtobusom, še manj peš, nekaj jih pripeljejo sorodniki ali pa pridejo s kolesom. Učenci 1. razreda prihajajo v šolo v spremstvu staršev.

Slika 6: Odgovori učencev in staršev

4.1 OD KOD PRIHAJAJO UČENCI V OSNOVNO ŠOLO OB RINŽI IN KAKO?

Šolski okoliš OŠ Ob Rinži Kočevje:

Naselje	Ulica	Način prihoda
Kočevje	Bezgova pot, Brestova pot, Brezova pot, Brinova pot, Cesta v Mestni log, Črnomeljska ulica, Frankopanska ulica, Kocljeva ulica, Ulica brigade Moris, Mestni log I do Mestni log V, Nabrežje, Prešernova ulica, Streliška ulica, Ulica heroja Marinclja, Ulica Veronike Deseniške, Uskoška ulica, Ulica slovenskih teritorialcev	peš
Kočevje	Reška cesta, Travniška ulica, Roška cesta, Rozmanova ulica, Rudarsko naselje, Rudnik	z avtobusom
Dolga vas	Cesta v log, Kočevska cesta, Obrežje, Omerzova ulica, Prečna ulica, Remihova ulica	peš
Dolga vas	Cesta v log, Kočevska cesta, Obrežje, Omerzova ulica, Prečna ulica, Remihova ulica, Gozdna cesta	z avtobusom
Cvišlerji		z avtobusom
Hrib pri Koprivniku		z avtobusom
Onek		z avtobusom
Šalka vas		z avtobusom
Livold		z avtobusom
Črni Potok		z avtobusom
Zajčje Polje		z avtobusom
Mozelj		z avtobusom
Kočarji		z avtobusom
Rajndol		z avtobusom
Štalcerji		z avtobusom
Morava		z avtobusom
Novi Lazi		z avtobusom
Kočevska Reka		z avtobusom
Borovec		z avtobusom

Drugi okoliši:

Naselje	Ulica	Način prihoda
Kočevje	Črnomeljska ulica, Frankopanska ulica, Kocljeva ulica, Prešernova ulica, Ulica heroja Marinclja	peš
Kočevje	Reška cesta, Podgorska ulica, Mahovniška cesta, Ob Mahovniški cesti, Kidričeva ulica, Turjaško naselje, TZO, Pri Unionu	z avtobusom
Mahovnik		z avtobusom
Željne		z avtobusom
Kaptol		z avtobusom
Brezovica pri Predgradu		z avtobusom
Vimolj		z avtobusom
Koblarji		z avtobusom
Breg pri Kočevju		z avtobusom
Seč pri Polomu		z domačimi

4.2 OD KOD PRIHAJAJO UČENCI V PODRUŽNIČNO OSNOVNO ŠOLO V LIVOLDU IN KAKO?

Naselje	Ulica	Način prihoda
Livold		peš
Dolga vas	Kočevska cesta, Gozdna cesta	z avtobusom
Črni Potok		z avtobusom
Zajčje Polje		z avtobusom
Mozelj		z avtobusom
Knežja Lipa		z avtobusom
Kočarji		z avtobusom
Rajndol		z avtobusom
Spodnji Log		z avtobusom

4.3 OD KOD PRIHAJAJO UČENCI V PODRUŽNIČNO OSNOVNO ŠOLO V KOČEVSKI REKI IN KAKO?

Naselje	Način prihoda
Kočevska Reka	peš
Borovec pri Kočevski Reki	z avtobusom, s kombijem
Novi Lazi	z avtobusom
Morava	z avtobusom

4.4 UČENCI VOZAČI, VARSTVO VOZAČEV IN JUTRANJE VARSTVO

Posebno skrb posvečamo učencem, ki prihajajo v šolo z različnimi prevoznimi sredstvi. Za prevoz na centralno šolo in obe podružnični osnovni šoli imajo učenci organiziran šolski avtobus in kombi. To možnost izkorišča slaba polovica učencev. Učenci čakajo na avtobus ali kombi le na pločniku, avtobusni postaji ali na bankini.

Slika 7: Čakanje vozačev na avtobus pred OŠ Ob Rinži Kočevje

Pomembno je pravočasno prihajanje na postajo in prečkanje ceste pred prihodom avtobusa ali kombija, in ne takrat, ko že prihajata na postajo. Pri izstopanju morajo počakati, da avtobus ali kombi odpeljeta, da se izboljša pregled nad cestiščem in šele nato prečkajo cesto. V omenjena vozila vstopajo in izstopajo iz njih, ko se popolnoma ustavijo, se ne prerivajo, mirno poiščejo sedež, med vožnjo sedijo in so pripeti z varnostnim pasom, starejši učenci dajo prednost mlajšim.

Slika 8: Vstopanje vozačev na avtobus pred OŠ Ob Rinži Kočevje

Učence pogosto opozarjamo na kulturno obnašanje v avtobusu in na avtobusni postaji. Na to jih opozarjajo tudi vozniki Nomaga d.o.o, ki prevažajo naše učence, in tako s sodelovanjem skrbimo za večji red in boljšo varnost. Prometni varnosti se posvečamo v začetku šolskega leta v okviru razrednih ur in po šolskem zvočniku. Na varnost v prometu opozorimo tudi starše na uvodnih roditeljskih sestankih.

Vsi učenci, ki imajo stalno bivališče oddaljeno od šole več kot štiri km, imajo omogočen brezplačen prevoz. V šolo se lahko brezplačno vozijo tudi učenci, ki stanujejo bližje in je njihova pot označena kot nevarna.

- **Na OŠ Ob Rinži Kočevje**

Za učence, ki prihajajo v šolo z avtobusom, je organizirano varstvo vozačev do odhoda avtobusa. Učenci pod nadzorom dežurnega učitelja/dveh dežurnih učiteljev počakajo na odhod avtobusa in se ravnavajo po njegovih/njunih navodilih. Učenci vstopajo oz. izstopajo na postajališčih, ki so locirana tako, da jim ni treba prečkati bolj prometnih cest. Do teh postajališč pridejo učenci peš sami ali v spremstvu staršev ali starejše osebe (velja za učence, mlajše od sedem let). Za učence 1. razreda (izjemoma 2. in 3.), ki jih pripeljejo starši, pa je organizirano jutranje varstvo.

V šolskem letu 2019/20 je na centralni OŠ Ob Rinži Kočevje 290 vozačev, vseh skupaj pa 320.

- **Na podružnični šoli Livold**

Za učence, ki prihajajo v šolo z avtobusom, je organizirano jutranje varstvo in varstvo vozačev po pouku do odhoda avtobusa. Učenci pod nadzorom dežurnega učitelja počakajo na pouk oz. odhod avtobusa in se ravnaajo po njegovih navodilih. Avtobus otroke odlaga in pobira na avtobusnih postajališčih, ki so ob glavni cesti v neposredni bližini šole. Vsako prečkanje prehoda spremlja dežurni učitelj.

Na podružnični OŠ Livold je v šolskem letu 2019/20 devetnajst vozačev.

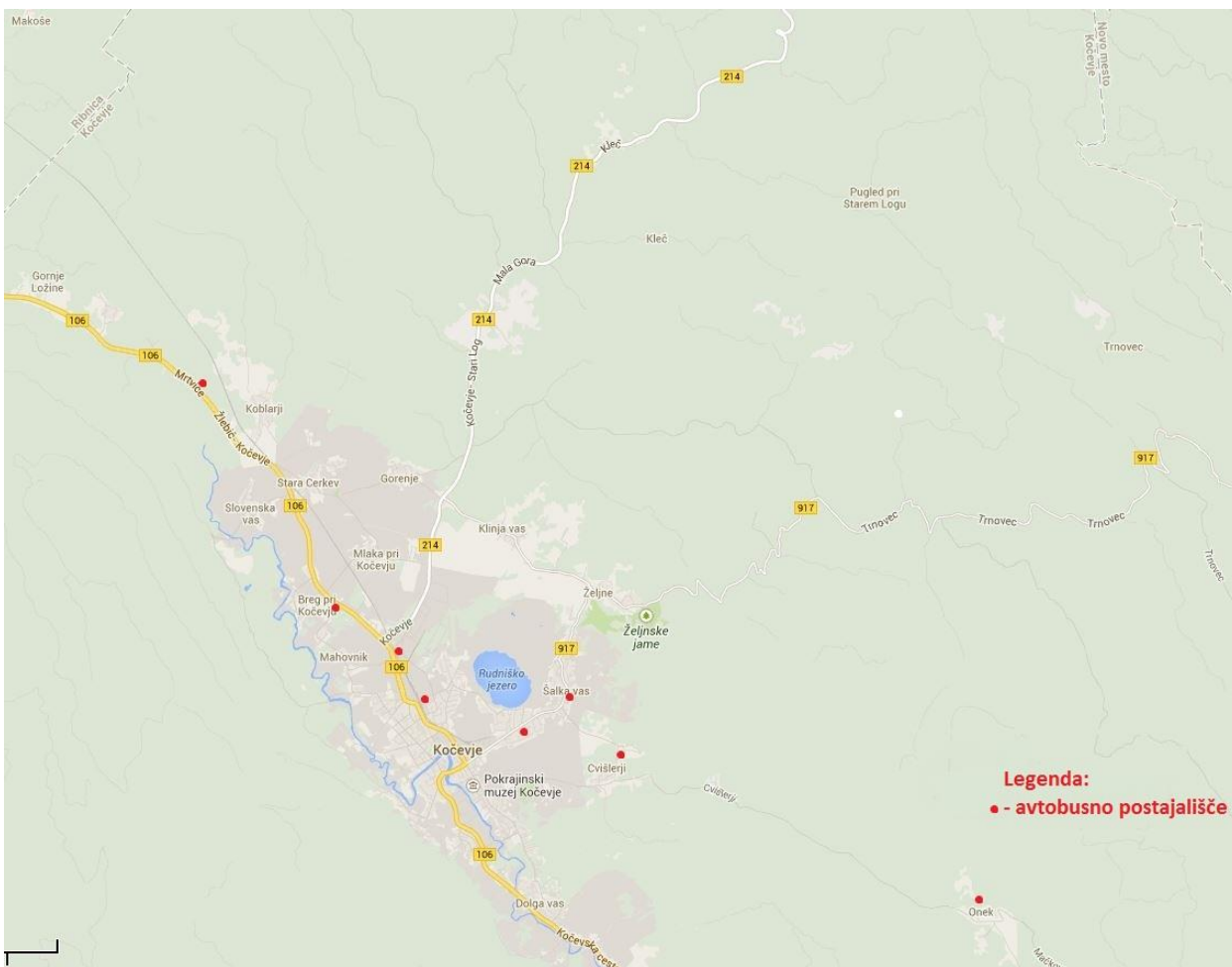
- **Na podružnični šoli Kočevska Reka**

Za učence, ki prihajajo v šolo z avtobusom in kombijem, je organizirano jutranje varstvo in varstvo vozačev po pouku do odhoda avtobusa oz. kombija. Učenci pod nadzorom dežurnega učitelja počakajo na pouk oz. odhod avtobusa ali kombija in se ravnaajo po njegovih navodilih. Avtobus in kombi otroke odlagata in pobirata na neurejenem avtobusnem postajališču oz. na parkirišču pred stavbo šole. V času prihoda v šolo in odhoda iz šole je v večini prisotna učiteljica, ki otroke pričaka in pospremi na avtobus ali kombi.

Vseh vozačev na podružnični OŠ Kočevska Reka je v šolskem letu 2019/20 enajst.

Slika 9: Karta avtobusnih postaj – 1. del

Slika 10: Karta avtobusnih postaj – 2. del

Prevoze šolskega avtobusa in kombija izvaja družba Nomago d.o.o. Zaradi lažje orientacije in boljše preglednosti so avtobusi po relacijah označeni z naslednjimi številkami:

- 1 – KNEŽJA LIPA
- 2 – ŠALKA VAS
- 3 – KOČEVSKA REKA
- 4 – ČRNI POTOK
- 5 – TRATA

Slika 11: Relacije avtobusov, označene s številkam

Šolski avtobusi vozijo po veljavnem voznem redu.

Odhodi avtobusov z OŠ Ob Rinži:

	VSI AVTOBUSI	VSI AVTOBUSI
PONEDELJEK	12.30	14.05
TOREK	12.30	14.05
SREDA	12.30	14.05
ČETRTEK	12.30	14.05
PETEK	12.30	14.05

Vozni red šolskih avtobusov:

KOČEVSKA REKA–BOROVEC–KOČEVJE				
1	2	vstopno in izstopno mesto	3	4
6.20	7.00	KOČEVSKA REKA	13.35	15.10
6.30		RAVNE	13.25	15.00
6.35		BOROVEC	13.15	14.50
6.40		BRIGA	13.10	14.45
6.50		MORAVA	13.00	14.35
6.55		ŠTALCERJI	12.55	14.30
7.05		ČRNI POTOK	12.50	14.25
7.10		LIVOLD	12.45	14.20
7.15		DOLGA VAS	12.40	14.15
7.20	7.20	KOČEVJE ŠOLA	12.30	14.05

KOČEVJE–ŠTALCERJI–ČRNI POTOK			
1	vstopno in izstopno mesto	2	3
6.35	KOČEVJE AP	-	-
6.40	DOLGA VAS	-	-
6.45	LIVOLD	-	-
6.55	ŠTALCERJI	-	-
7.05	ČRNI POTOK	12.43	14.18
7.10	LIVOLD	12.38	14.13
7.15	DOLGA VAS	12.35	14.10
7.20	KOČEVJE ŠOLA	12.30	14.05

RAVNE–KOČEVSKA REKA–RAVNE		
1	vstopno in izstopno mesto	2
6.50	BOROVEC	15.10
7.00	PRIMOŽI	15.05
7.10	MORAVA	14.40
7.15	NOVI LAZI	14.35
7.20	KOČEVSKA REKA	14.30

KOPRIVNIK–KOČEVJE–ŠALKA VAS			
1	vstopno in izstopno mesto	3	4
6.30	KOPRIVNIK	13.00	14.35
6.40	STARO BREZJE	12.50	14.25
6.45	ONEK	12.45	14.20
6.55	CVIŠLERJI	12.35	14.10
7.05	KOČEVJE	12.30	14.05
7.10	ŠALKA VAS	-	-

MLAKA–BREG–STARA CERKEV ŠOLA–LOŽINE			
1	vstopno in izstopno mesto	2	3
6.30	MLAKA	13.20	14.15
6.35	BREG	13.15	14.10
6.40	STARA CERKEV ŠOLA	-	-
6.45	LOŽINE	13.05	14.00
6.50	STARA CERKEV ŠOLA	13.00	13.50

SMUKA–POLOM–STARA CERKEV		
1	vstopno in izstopno mesto	2
6.30	SMUKA	14.20
6.35	STARI LOG	14.15
6.40	POLOM	14.00
6.45	STARA CERKEV	13.50
6.55	KOČEVJE	

SLOVENSKA VAS–STARA CERKEV–KOBALARJI			
1	vstopno in izstopno mesto	2	3
6.55	SLOVENSKA VAS	13.10	14.05
7.00	KOBALARJI	13.05	14.00
7.05	STARA CERKEV	13.00	13.55

1	vstopno in izstopno mesto	2	3
7.10	MAHOVNIK	12.45	14.30
7.15	KOČEVJE	12.40	14.20
7.20	KOČEVJE ŠOLA	12.30	14.10

ŽELJNE–KLINJA VAS–GORENJE–STARA CERKEV			
1	vstopno in izstopno mesto	3	4
6.50	ŽELJNE	13.15	14.10
6.55	KLINJA VAS	13.10	14.05
7.00	GORENJE	13.05	14.00
7.05	STARA CERKEV	13.00	13.55

SPODNJI LOG–KNEŽJA LIPA–KOČEVJE ŠOLA			
1	vstopno in izstopno mesto	2	3
6.15	ČEPLJE		15.15
6.20	BREZOVICA		15.10
6.35	KNEŽJA LIPA	13.15	14.55
6.45	SPODNJI LOG	13.05	14.45
6.55	RAJNDOL	13.00	14.40
7.00	KOČARJI	12.55	14.35
7.05	MOZELJ	12.50	14.30
7.10	LIVOLD	12.40	14.20
7.15	DOLGA VAS	12.35	14.10
7.20	KOČEVJE ŠOLA	12.30	14.05
7.25	KOČEVJE AP	12.25	14.00

ŠALKA VAS–KOČEVJE			
1	vstopno in izstopno mesto	2	3
7.10	ŠALKA VAS JALOVEC	12.41	14.16
7.15	ŠALKA VAS SOKOL	12.38	14.13
7.20	KOČEVJE ŠOLA	12.30	14.05

KOČEVJE PETROL–KOČEVJE ŠOLA			
1	vstopno in izstopno mesto	2	3
7.10	KOČEVJE PETROL	12.46	14.25
7.13	KOČEVJE ŽP	12.43	14.22
7.15	TRATA	12.38	14.17
7.20	KOČEVJE AP	12.33	14.12
7.25	KOČEVJE ŠOLA	12.30	14.10

Pod št. 1, 2 in 3 vozijo avtobusi od ponedeljka in petka.

4.5 UČENCI PEŠCI

Promet se je v zadnjih letih bistveno povečal, zato so najbolj ogrožena skupina udeležencev v prometu prav pešci. Tako jih je Nacionalni program varnosti cestnega prometa izpostavil kot enega od glavnih ciljev, kjer moramo izboljšati prometno varnost. Med pešci so najbolj ogroženi odrasli, starejši od 65 let, in otroci, mlajši od 15 let.

Učence je treba vsakodnevno opozarjati na:

- dosledno upoštevanje prometnih predpisov (varna hoja po označeni varni šolski poti, hoja po pločniku ali ob levem robu ceste, hoja drug za drugim (ne vštric), prečkanje ceste na prehodih za pešce itd.),
- pozorno prečkanje cest in prečkanje na dobro preglednih mestih,
- redno uporabo odsevnih predmetov, ki izboljšajo opaznost pešca na cesti (rumene rutice, kresničke, odsevni predmeti, svetla oblačila itd.),
- previdno in preudarno ravnanje do ostalih udeležencev v prometu.

Vozniki morajo za večjo varnost učencev pešcev:

- dosledno upoštevati omejitve hitrosti,
- odstopiti prednost pešcem na prehodih za pešce,
- voziti v naselju še posebej previdno in biti pripravljeni na zaviranje,
- voziti izven naselja po sredini voznega pasu tako, da zmanjšajo verjetnost trka v pešca.

4.6 UČENCI KOLESARJI

Vsi otroci, ki vozijo kolo ali kolo s pomožnim motorjem ali so na kolesu potniki, morajo med vožnjo nositi kolesarsko čelado, zato je le ta nepogrešljiv del opreme vsakega kolesarja. Pri nakupu čelade moramo upoštevati nekaj napotkov glede izdelave, ki mora biti v skladu z mednarodnimi standardi za kolesarske čelade EN 1078 z oznako CE. Čelada mora biti primerne velikosti in vselej se mora upoštevati pravila pravilnega nošenja in zapenjanja s trakovi, ki se morajo prilegati bradi. Za vsakega kolesarja naj velja »Bistro glavo varuje čelada«.

Poleg tega morajo imeti tehnično brezhibno vozilo, vso predpisano opremo in kolesarski izpit. Voziti morajo drug za drugim (ne vštric), ob robu ceste (v širini največ 1 m od roba ceste), pravilno in pravočasno nakazati spremembo smeri vožnje, vozijo se lahko s torbico na hrbtu ali na prtlačniku.

Kolo je eno najbolj priljubljenih prevoznih sredstev, saj ga lahko otrok vozi sam. Prve spretnosti si pridobijo otroci že pri štirih ali petih letih starosti. Za samostojno vožnjo v prometu pa so sposobni šele okrog 10. leta, v 5. razredu, ko opravijo kolesarski izpit in ko s podpisom kolesarske izkaznice to dovolijo starši. Kolesarji ob prihodu v našo šolo shranijo kolo v kolesarnici, ki je na dvorišču pred šolo. Od začetka do konca pouka je zaklenjena, po pouku pa lastniki koles dobijo ključ pri pomočnici ravnateljice.

Kolo je zelo priporočljivo prevozno sredstvo, saj je eno najbolj okolju in zdravju prijaznih prevoznih sredstev. Svet zato stalno opozarja na ustrezna znanja in opremo kolesarja.

Slika 12: Šolska kolesarnica

4.7 NEORGANIZIRAN PREVOZ OTROK V ŠOLO – STARŠI, SORODNIKI, ZNANCI ...

Starši oz. vozniki osebnih vozil, ki pripeljejo otroke v šolo, se morajo zavedati odgovornosti in pomembne vloge, ki jo imajo v prometu. Starši morajo biti v prometu zgled otrokom, upoštevati morajo cestnoprometne predpise in se morajo v prometu obnašati kulturno. Le tako lahko poskrbimo za učinkovit prenos dobre prometne vzgoje na učence oz. otroke.

Starši morajo poskrbeti za kar največjo možno varnost otrok v vozilih. Upoštevati je treba, da otroci do višine 150 cm ne smejo sedeti na prednjih sedežih in so pripeti z varnostnim pasom (ZPCP, 88/14). Za manjše otroke pa je treba uporabljati avtomobilske otroške sedeže, ki morajo imeti ustrezno homologacijo. Predvsem pa je pomembna pravilna

uporaba avtomobilskih sedežev in upoštevanje navodil proizvajalca. Poškodovanega avtomobilskega sedeža ne uporabljamo. Otrok pa naj bo pravilno pripet v sedež.

Pri prevozu otrok v šolo starši naletijo tudi na problem parkiranja. Na označenem šolskem parkirišču je premalo parkirnih prostorov, ki so namenjeni tako zaposlenim, staršem oz. obiskovalcem. Starše opozarjamo na pravilno parkiranje, da ne zasedejo z avtomobilom več parkirnih mest oz. da ne puščajo avtomobilov sredi dovoza za avtobuse. Posebej pozorni pa morajo biti, ko z otrokom zapuščajo avtomobil in prečkajo šolsko parkirišče, ali pa ko otrok sam zapusti vozilo in gre po parkirišču proti šoli brez spremstva starejše osebe.

5. PROMETNO VARNOSTNA PREVENTIVA

5.1 SKRB ZA PROMETNO VARNOST UČENCEV V PROMETU

Prometno vzgojo vključujemo v vse šolske dejavnosti, kjer je to mogoče. Tako mara biti prometna vzgoja sestavni del učnih načrtov pri vseh predmetih (predvsem pri predmetih: spoznavanje okolja, šport, naravoslovje in tehnika, družba, slovenščina na razredni stopnji, na predmetni pa vsebine predmetov tehnika in tehnologija in fizika), saj se zavedamo, da se prometne vsebine lahko povežejo in prilagodijo posameznim predmetom.

Poseben poudarek pa ji dajemo pri vsebinah razrednih ur.

Na roditeljskih sestankih seznanimo starše s prometno varnostnim načrtom in jih opozorimo na njihovo vlogo pri vzgoji otrok v prometu.

Prometno problematiko vsebujejo vsi prvi roditeljski sestanki v šolskem letu v vseh razredih.

Kdo je dolžan skrbeti za prometno varnost učencev?

Za prometno varnost so dolžni skrbeti:

- starši,
- učitelji in
- policisti.

Vzgojo za varno udeležbo učencev v prometu poseduje šola v sodelovanju s starši in policisti v različnih oblikah. Za seznanitev in za varnost pri prihodu v šolo in odhodu iz nje

smo odgovorni prav vsi ljudje. S svojim ravnanjem v prometu smo odrasli zgled otrokom, učenci pa so dolžni ravnati v skladu z naučenimi pravili.

5.2 PROMETNO VARNOSTNE DEJAVNOSTI ŠOLE

1. razred

Po zakonu je za prvošolce predpisano obvezno spremstvo staršev oz. odrasle osebe na poti v šolo in iz nje. Ob začetku šolskega leta posvetimo posebno skrb prav njim. Natančno jih poučimo o njihovi najbolj varni poti do šole in domov. Učiteljice jih skupaj s policistom peljejo na ogled varnih poti v okolici šole. Policist jih opozori, na kaj morajo biti v prometu pozorni, in jim praktično pokaže varen prehod čez semaforizirano križišče in označen prehod čez cesto.

Slika 13 in 14: Ogled varnih poti v okolici šole

Učenci se tudi sami preizkusijo in pod nadzorom prečkajo cesto na prehodu za pešce. Vsi prvošolčki že prvi dan pouka dobijo rumene rutice, ki jih morajo vsakodnevno nositi na poti v šolo in domov.

V okviru pouka spoznajo pomembne prometne znake za pešce in kolesarje in spoznavajo pravila obnašanja sopotnika v različnih prevoznih sredstvih.

2. razred

Učence pripeljejo v šolo starši ali pa prihajajo v spremstvu odrasle osebe (starejši brat/sestra, stari starši ...). Nekaj tistih, ki stanujejo blizu, pride peš, vozači pa se pripeljejo z avtobusom, ki ustavi na avtobusnem postajališču pred šolo. Tudi drugošolci gredo skupaj z učiteljico in policistom na ogled varnih poti v okolici šole. Na oglednem sprehodu opozarjajo na nevarnosti in se pogovarjajo o njih.

3. razred

Učiteljica se z učenci večkrat pogovarja o prometnih situacijah, o varnem prihodu v šolo in odhodu iz nje, in sicer v začetku šolskega leta in ob različnih priložnostih, ko so z učenci v okolici šole. Ob spremstvu učiteljice in policista ponovno opravijo ogled varnih šolskih poti in se pogovorijo o nevarnostih.

4. razred

Pod vodstvom učiteljice učenci narišejo svojo pot v šolo in iz nje, označijo prometno signalizacijo, gredo na sprehod v okolico šole in se pogovorijo o nevarnostih in varni udeležbi v prometu. V okviru pouka spoznavajo prometne znake in se pripravljajo na samostojno udeležbo v prometu s spoznavanjem varne opreme pešca in varne in obvezne opreme kolesarja.

5. razred

Učenci po programu koncepta Usposabljanje za vožnjo kolesa in kolesarski izpit spoznajo prometne predpise in opravljajo kolesarski izpit. Usposabljanje za vožnjo kolesa obsega:

- teoretični del (teoretično znanje v učilnicah šole v okviru pouka),
- praktičen del na poligonu (spomladi spretnostni poligon na dvorišču pred šolo),
- praktičen del v javnem prometu (spomladi vožnja v cestnem prometu po Mestnem logu).

V sodelovanju s Policijsko postajo Kočevje so vključeni v projekt Policist Leon svetuje.

Slika 15: Vožnja petošolcev na spretnostnem poligonu na šolskem dvorišču

Slika 16: Vožnja petošolcev po prometnih površinah v spremstvu učitelja

Prometne vsebine so vključene v posameznih učnih načrtih tudi v višjih razredih. Ob začetku šolskega leta razredniki vsakokrat opozorijo svoje učence na varno vključevanje v promet. Kadar potekajo šolske dejavnosti izven okolice šole ali v drugih krajih, vodstvo šole zagotovi ustrezno število spremljevalcev, ki učence opozorijo na varno udeležbo v prometu.

Akcije za zagotavljanje večje prometne varnosti učencev in učenk:

- RUMENA RUTICA (namenjena prvošolcem in drugošolcem);
- PRVI ŠOLSKI TEDEN (policisti, člani ZŠAM, AMD Kočevje, PGD Kočevska Reka umirjajo promet in izvajajo okrepljen nadzor prometne varnosti otrok v okolici šole);
- BODI (PRE)VIDEN (spodbujanje in navajanje na uporabo kresničk in oblačil z odsevniki, učenci četrtilih razredov pišejo na temo prometne varnosti starejšim ljudem);
- MEDNARODNI TEDEN MOBILNOSTI, DAN BREZ AVTOMOBILA, TEDEN PROMETNE VARNOSTI, TEDEN OTROKA, TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA

UČENJA (prometna vzgoja pri razrednih urah, predavanja in razgovori s policistom, akcije Sveta za preventivo in AMZS);

- OTROK V AVTU (sodelovanje s starši, uporaba varnostnih sedežev in varnostnih pasov);
- BISTRO GLAVO VARUJE ČELADA (dosledna uporaba čelade pri kolesarjih in motoristih).

Tekmovanja, izpiti, natečaji:

- KOLESARSKI IZPITI IN VARNO KOLO (kolesarski izpit v 5. razredu, izdaja nalepke »varno kolo« za tehnično brezhibno kolo iz rok policista, izdaja izkaznice o opravljenem kolesarskem izpitu s podpisom staršev, da dovolijo kolesarjenje na javnih površinah);

Slika 17 : Pregled opreme na kolesih in razdelitev nalepk »varno kolo«

Slika 18 in 19: Opravljanje kolesarskega izpita po prometnih površinah

- **TEKMOVANJE MLADIH KOLESARJEV** (izbirno tekmovanje mladih kolesarjev od 4. do 6. razreda v sodelovanju z AMD Kočevje in AMZS);

Slika 20: Izbirno prometno izobraževalno predtekmovanje mladih kolesarjev v Kočevju

Slika 21: Izbirno prometno izobraževalno tekmovanje FIA na Vranskem

- POLICIST LEON SVETUJE (izvajanje projekta v sodelovanju s policistom in je namenjen petošolcem, seznanimo jih z nevarnostmi v vsakdanjem življenju, poučimo

jih o primernem samozaščitnem oz. preventivnem ravnanju ter spoštovanju pravil na različnih področjih, osrednji pripomoček pri izvajanju projekta je delovni zvezek, v katerem so obravnavane različne varnostne vsebine, s katerimi izvajalci želijo okrepiti partnersko sodelovanje med otroki, učitelji, starši in policijo);

- NATEČAJI (sodelovanje z risanjem, slikanjem in pisanjem zgodbic);
- POLICIST – VODJA POLICIJSKEGA OKOLIŠA (policist izvaja izobraževanje iz prometne varnosti za učence, starše in delavce šole, sodeluje pri izvajanju kolesarskih izpitov, spremlja in nadzira promet v okolici šole in po potrebi izvaja policijska pooblastila).

Šolske ekskurzije in izleti

Šola za šolske ekskurzije, izlete in različna tekmovanja naroči avtobusni prevoz pri avtobusnem ponudniku. Ta zagotovi varno prevozno sredstvo, ki ustreza vsem prometno varnostnim predpisom. Šola poskrbi za ustrezno število spremljevalcev na avtobusu, in sicer po normativu je najmanj en odrasel spremljevalec na 15 učencev.

Spremljevalci poskrbijo, da učenci pravilno in varno uporabljajo prometne površine in prevozna sredstva. Razporedijo se med učence na začetku, v sredini in na koncu skupine. Poskrbijo, da učenci med vožnjo ne motijo voznika, sedijo na svojih sedežih, so pripeti s pasom in s svojim vedenjem ne ogrožajo sebe in drugih.

Kako starši gledajo na varnost otrok v prometu?

Z anketo smo ugotovili, da starši pogosto precenjujejo sposobnosti svojih otrok za varno sodelovanje v prometu, podcenjujejo pa nevarnosti in le predvidevajo, kje otroci hodijo v šolo. Predhodno starši sicer izberejo najvarnejšo pot, vendar otroci brez njihove vednosti ubirajo tudi bližnjice ali celo veliko daljše poti, kot je treba. Odrasli pa so pogosto tudi sami slab zgled zanje.

Kako na svojo varnost v prometu gledajo učenci?

Zavedajo se, da je v prometu zelo pomembno, da se različni udeleženci med seboj dobro vidijo in z jasnimi znaki napovejo svojo namero. Čeprav imajo kresničke ali druge izdelke z odsevnimi lastnostmi, jih le redko uporabljajo ali pa sploh ne.

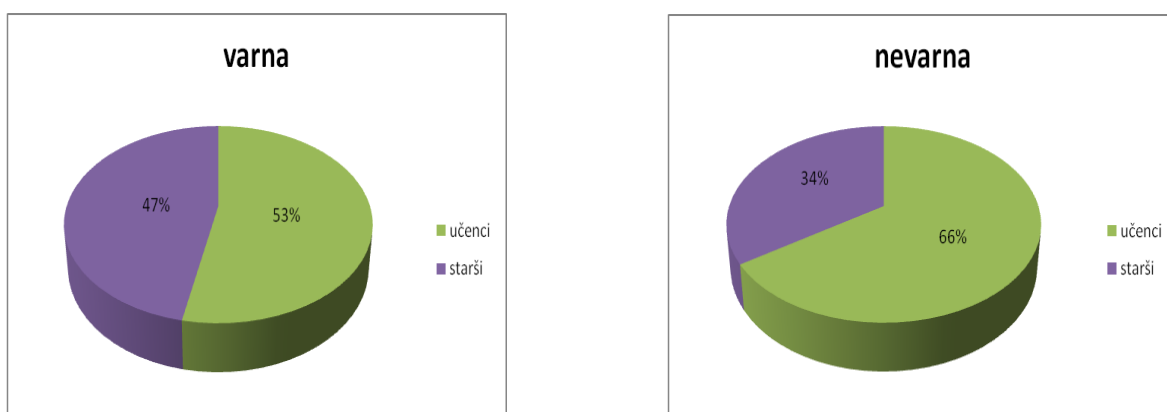
Večinoma se zavedajo nevarnosti, ki prežijo na cesti. Vedo tudi, kako ravnati, da bi preprečili morebitne nesreče, vendar iz različnih razlogov pogosto ne ravnajo v skladu z vedenjem.

Poleg varne udeležbe v prometu so dolžni razviti še tolerantnost, potrpežljivost, solidarnost, predvsem pa samokontrolo.

6. NAČRT VARNIH IN NEVARNIH ŠOLSKIH POTI

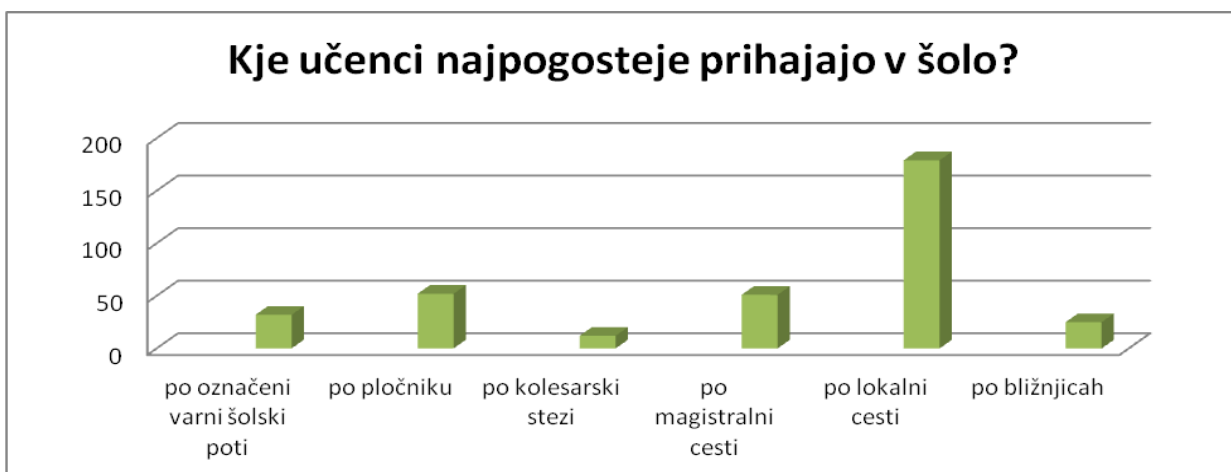
6.1 VARNE POTI DO ŠOLE

Ankete staršev in učencev so pokazale, da so poti v šolo v večini primerov varne. To splošno ugotovitev je potrdilo tudi mnenje Policijske postaje Kočevje, ki ugotavlja, da v zadnjih letih ne beleži prometnih nesreč na območjih šolskih okolišev OŠ Ob Rinži, OŠ Kočevska Reka in OŠ Livold, v katerih bi bili udeleženi otroci na poti v šolo in domov oz. nesreč, zaradi katerih bi bili ti ogroženi.

Slika 22: Odgovori učencev in staršev, kakšna je učenčeva pot v šolo

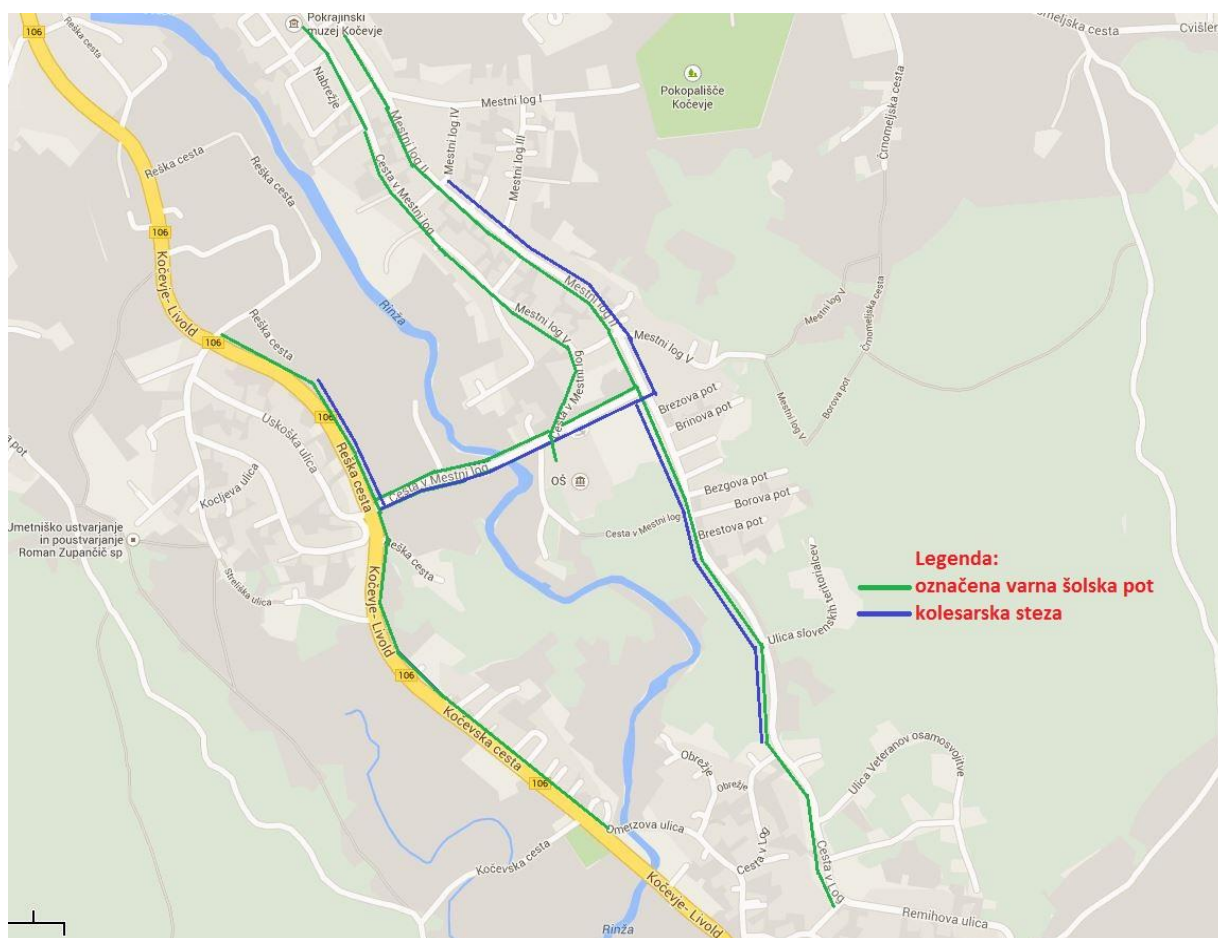
Večina naših učencev se v šolo pripelje z organiziranim prevozom, s starši ali s sorodniki, veliko manj pa jih pride peš ali celo s kolesom. Skoraj vsi vozniki upoštevajo prometne predpise, uporabljajo vse varnostne pasove in ustavljajo pred preходом za pešce. Večji delež pešcev najpogosteje prihaja v šolo po označeni varni šolski poti, po pločniku in prečka cesto na prehodu za pešce. Kolesarji pa se pripeljejo po kolesarski stezi, kjer ta seveda je.

Slika 23: Odgovori učencev

K večji ozaveščenosti učencev o varni prometni poti so prispevali razgovori s straši, z učitelji, s policisti in obveščanje lokalnih medijev.

Vsi ti omenjeni dejavniki prispevajo k varnejši poti v šolo.

Slika 24: Varna pot v šolo

6.2 NEVARNE PROMETNE TOČKE

Na poteh, ki vodijo v šolo, učenci naletijo na marsikatero nevarnost v prometu. Na cestah, predvsem lokalnih, je pomanjkanje prehodov za pešce ali pa so le-ti slabo vidni, tako da morajo biti učenci pri prehajanju z ene strani ceste na drugo stran zelo previdni (večkrat preverjajo, ali je cesta prosta ali ne).

Promet in prometne površine:

- magistralna cesta Kočevje–Petrina je zelo obremenjena, vozniki večkrat ne upoštevajo cestnoprometnih predpisov in prekoračijo dovoljene hitrosti;
- prehodi za pešce niso svetlobno označeni, razen v semaforiziranem križišču na Kočevski cesti proti izvozu k OŠ Ob Rinži;
- križišča niso semaforizirana (izjemoma na Kočevski cesti proti OŠ Ob Rinži);
- zelo kritično je prečkanje ceste v Livoldu in v Moravi;
- v mestu in po vaseh je premalo kolesarskih stez ali pa jih sploh ni;
- po vaseh je premalo pločnikov ali pa jih sploh ni;
- nevarni so vsi vstopi z dvorišča in stranskih cest na prednostne ceste;
- vsa avtobusna postajališča niso urejena ali pa jih sploh ni in avtobus ustavlja na cestišču ali deloma na cestišču;
- pred OŠ Ob Rinži je neustrezen prometni režim (parkirišče in postajališče);
- pred OŠ Ob Rinži je še vedno premalo parkirnih mest za zaposlene delavce šole in starše, čeprav je dodatno urejeno asfaltirano parkirišče za zaposlene in večje peščeno parkirišče za zaposlene in starše.

Slika 25 in 26: Neustrezen prometni režim (postajališče in pomanjkanje parkirišč)

Slika 27: Križišče stranske in prednostne ceste brez prometnega znaka križišče s prednostno cesto

- na lokalni cesti, ki pelje mimo podružnične OŠ Kočevska Reka, je promet gost in zelo hiter, mimo pelje veliko tovornjakov z lesom in ostalim tovorom proti mejnemu prehodu Petrina, veliko je tudi turistov, ki se vozijo proti morju in ne upoštevajo omejitve hitrosti.

Nevarni odseki na poti v šolo

Zaradi gostega prometa, neupoštevanja cestnoprometnih predpisov, slabše vzdrževanih cest, ožjih odsekov, pomanjkanja pločnikov, slabše vidnih prehodov za pešce je nepravilna hoja ali vožnja s kolesom lahko precej nevarna. Posebno nevarna so križišča in avtobusna postajališča.

Slika 28 in 29: Gost promet v neposredni bližini šole in neprilagojena hitrost

Nevarnosti za pešce:

- nevaren prehod na magistralni cesti Kočevje–Petrina na Reški cesti pri avtobusni postaji proti gostilni Kajfež in prečkanje Kočevske ceste zaradi neprimerne hitrosti voznikov;
- semaforizirano križišče na Kočevski cesti, ki vodi k OŠ Ob Rinži Kočevje, kjer imajo istočasno zeleno luč pešci in vozniki iz smeri osnovne šole in Uskoške ulice;
- v naselju Morava, na magistralni cesti Kočevje–Petrina, ni ne pločnika ne prehoda, zato učenci ob vrnitvi domov prečkajo cesto pri Pirotehniki Orion ob dovoljeni hitrosti voznikov 70 km/h;
- na magistralni cesti Kočevje–Petrina v naselju Kaptol, na Roški cesti in na Rudniku ni prehoda za pešce;
- lokalna cesta Kočevje–Šalka vas je zelo prometna, vozniki večkrat prekoračijo dovoljene hitrosti, povsod nima izdelanih pločnikov ali pa so potrebni obnove, v mraku in zvečer je slaba vidljivost zaradi pomanjkanja javne razsvetljave;
- lokalna cesta Kočevje–Livold je zelo prometna, v celoti nima urejenih pločnikov za pešce, otroci prečkajo križišče brez prehoda za pešce;
- lokalna cesta Livold–Mozelj nima urejenih pločnikov za pešce in označenega prehoda za pešce pri prečkanju glavne ceste;
- lokalna cesta Kočevje–Koprivnik nima urejenih pločnikov za pešce;
- ob cesti v Črnem Potoku, v Zajčjem Polju, v Cvišlerjih in v Nabrežju ni pločnika za pešce.

Nevarnosti za kolesarje:

- vse ceste, kjer ni kolesarskih stez;
- križišča, ki niso semaforizirana;
- dovozi in izvozi z dvorišča in s stranskih cest na prednostne ceste (pri OŠ Ob Rinži iz smeri kuhinje/kurilnice v križišču ni nobenega prometnega znaka pred kolesarsko stezo in prednostno cesto);
- križišča – velja isto kot za pešce.

Slika 30: Križišče stranske ceste in izvoz na kolesarsko stezo brez prometnega znaka

Nevarnosti za vozače z avtobusom in s kombijem:

- čakanje avtobusa in kombija na cestišču;
- neprevidno prihajanje k avtobusu in odhajanje od avtobusa (kombi);
- prečkanje ceste, ko avtobus še ni odpeljal (kombi);
- prerivanje ob vstopanju in izstopanju;
- v začetku naselja Morava (pri pokopališču), na magistralni cesti Kočevje–Petrina, na lokalni cesti Kočevje–Šalka vas in Kočevje–Koprivnik ni avtobusnih postajališč niti znakov za postajališča.

Slika 31: Neprevidno prihajanje in neprimerno vstopanje na avtobus

6.3 ŠTETJE PROMETA

Z učenci šestega razreda smo izvedli štetje prometa po cesti mimo matične šole v Mestnem logu. Izbrali smo časovni razpon od 6.30 do 14.00.

Dobili smo naslednje rezultate:

Smer Cesta v Mestni log proti semaforiziranemu križišču

Ura	Število avtomobilov	Število tovornih vozil/kombijev	Število avtobusov	drugo	skupaj
6.30–8.00	59	3	0	2	64
8.00–9.00	45	0	0	0	45
9.00–10.00	38	0	0	2	40
10.00–11.00	34	1	0	3	38
11.00–12.00	29	0	0	4	33
12.00–13.00	38	1	0	0	39
13.00–14.00	8	0	0	0	8
skupaj	251	5	0	11	267

Smer Cesta v Mestni log proti stadionu

Ura	Število avtomobilov	Število tovornih vozil/kombijev	Število avtobusov	drugo	skupaj
6.30–8.00	55	5	0	2	62
8.00–9.00	45	5	0	1	51
9.00–10.00	40	0	0	7	47
10.00–11.00	60	3	0	8	71
11.00–12.00	38	8	0	10	56
12.00–13.00	60	17	0	16	93
13.00–14.00	78	2	0	3	83
skupaj	376	40	0	47	463

Smer parkirišče pred šolo

Ura	Število avtomobilov	Število tovornih vozil/kombijev	Število avtobusov	drugo	skupaj
6.30–8.00	131	2	8	0	141
8.00–9.00	5	1	0	0	6
9.00–10.00	2	0	0	0	2
10.00–11.00	10	0	0	0	10
11.00–12.00	12	0	0	0	12
12.00–13.00	17	1	4	0	22
13.00–14.00	20	1	3	0	24
skupaj	197	5	15	0	217

Slika 32: Promet mimo šole proti Mestnemu logu in na parkirišču pred šolo

Smer dvorišče pred šolo

Ura	Število avtomobilov	Število tovornih vozil/kombijev	Število avtobusov	drugo	skupaj
6.30–8.00	42	2	0	2	46
8.00–9.00	5	0	0	12	17
9.00–10.00	0	0	0	0	0
10.00–11.00	3	0	0	2	5
11.00–12.00	10	2	0	4	16
12.00–13.00	9	0	0	1	10
13.00–14.00	14	0	0	0	14
skupaj	83	4	0	21	108

Smer Cesta v Mestni log stranska cesta (kuhinja, kurilnica)

Ura	Število avtomobilov	Število tovornih vozil/kombijev	Število avtobusov	drugo	skupaj
6.30–8.00	15	5	0	3	23
8.00–9.00	5	0	0	0	5
9.00–10.00	5	1	0	1	7
10.00–11.00	10	0	0	0	10
11.00–12.00	1	1	0	1	3
12.00–13.00	5	0	0	0	5
13.00–14.00	6	1	0	1	8
skupaj	47	8	0	6	61

Preglednica prometa v neposredni bližini šole

Število avtomobilov	Število tovornih vozil/kombijev	Število avtobusov	drugo	skupaj
954	62	15	85	1116

Iz prikazov lahko razberemo, da se mimo naše šole pelje kar veliko prevoznih sredstev in je v dopoldanskem času kljub njeni odmaknjenosti od mestnega središča kar zelo gost promet. Takšno prometno obremenitev mimo šole lahko povežemo z dejstvom, da večino učencev v šolo pripeljejo in odpeljejo starši, sorodniki ali pa pridejo z avtobusom in da mimo šole pelje cesta, ki povezuje Mestni log s središčem mesta Kočevje. Cesti, parkirišče in dvorišče pred šolo so zelo obremenjeni, zato moramo učitelji v šoli nujno nameniti kar nekaj ur šolskega dela prometni varnosti, pravilom obnašanja in vedenja v prometu.

Slika 33: Promet v neposredni bližini šole

7. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE PROMETNE VARNOSTI

- Narediti avtobusno postajališče v vaseh Onek, Koprivnik, Šalka vas, na Rozmanovi ulici in Roški cesti.
- Postaviti pločnike v Šalki vasi, Cvišlerjih, Livoldu proti Mozlju, Mozlju, Črnem Potoku, Zajčjem Polju, Kočevski Reki, Nabrežju in obnoviti pločnike na Rudniku.
- Narediti prehode za pešce od semaforiziranega križišča Kočevska cesta-Cesta v Mestni log, v Šalki vasi, na Rudniku, v Cvišlerjih, v Livoldu in Novih Lazih.
- Narediti prehode za pešce v Kaptolu in s signalizacijo urediti prehode čez magistralno cesto Kočevje–Petrina.
- Redno in pravočasno popravljati, obnavljati označbe (znaki, prehodi, črte) na cestišču.
- Postaviti javno razsvetljava v Šalki vasi in v Moravi.
- Narediti kolesarsko stezo iz Šalke vasi proti šoli.
- Narediti oznako Varne šolske poti iz Rozmanove ulice.
- Omejiti hitrost voznikov po Šalki vasi, po celotnem Mestnem logu in na magistralni cesti Kočevje–Petrina.
- Izdelati več ovir za omejitev hitrosti (ležeči policisti).
- Postaviti ogledala v Črnem Potoku in Ulici Veronike Deseniške.
- Opozarjati lastnike na redno striženje žive meje zaradi boljše preglednosti po Mestnem logu in v Rozmanovi ulici.
- Povečati prisotnost policistov na območju Šalke vasi, Mestnega loga in Novih Lazov.
- Zagotoviti več parkirnih mest za zaposlene delavce šole.
- Urediti promet v okolici šole (pešpot ločiti od poti za prihod vozil, ureditev krožnega prometa).

8. ZAKLJUČNI DEL

Razvoj prometa je prinesel napredek in s tem spremenil tudi svet, v katerega stopajo otroci. Že od najzgodnejšega otroštva so povezani s prometnimi situacijami, postavljeni pred nove izzive, obveznosti in nevarnosti.

V času vzgojno-izobraževalnega procesa se dnevno srečujejo z nalogo, kako varno prispeti v šolo in iz nje domov. Tu se staršem pri procesu vzgoje pridružijo še učitelji ter druge institucije in organizacije, ki so povezane s prometno varnostjo in ozaveščenostjo otrok. Prometna varnost je odvisna od vseh udeležencev v prometu, spoštovanja osnovnih načel prometne varnosti in izpolnjevanja cestnoprometnih predpisov. V veliki meri pa morajo za lastno varnost poskrbeti učenci sami s svojim kulturnim vedenjem in upoštevanjem prometnih pravil.

Namen Načrta varnih šolskih poti Osnovne šole Ob Rinži Kočevje je, da preko njega seznanimo otroke in starše o najbolj kritičnih vsebinah in točkah šolskega okoliša. S tem bomo pripomogli k zagotavljanju še boljše varnosti otrok v cestnem prometu in izboljšanju prometne varnosti v Občini Kočevje.

Na šoli se zavedamo, da so otroci najbolj ranljiva skupina in ravno oni so tisti, preko katerih se lahko v zelo kratkem času dosežejo najboljši in najvidnejši rezultati.

Z Načrtom varnih šolskih poti Osnovne šole Ob Rinži Kočevje so seznanjeni:

vsi učitelji šole,
šolska skupnost,
vsi učenci šole,
svet šole,
SPV Kočevje,
PP Kočevje.

9. VIRI IN LITERATURA

1. Hitro, je hitro prehitro, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, Ljubljana, 1996
2. Klein, Ulrich: Pazi promet!, Tehniška založba Slovenije, Ljubljana 2000
3. Marko Polič: Pešci v prometu, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, Ljubljana, 1996
4. Prometna vzgoja, Varo s kolesom, Mladinska knjiga, Ljubljana 2004
5. Vzgojni načrt OŠ Ob Rinži Kočevje

6. Zakon o osnovni šoli, uradno prečiščeno besedilo (ZOsn - UPB3)
7. Zakona o pravilih cestnega prometa in Zakon o voznikih (Uradni list RS, št.109/2010)
8. Zbirka Moji prvi koraki do znanja: Moja pot v šolo, Varno na cesti, Pomurska založba
9. Bojan Žlender, Prometna psihologija, Mladi v prometu, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, Ljubljana, 1996
10. www.zemljevid.si

Komisija za Varnostni načrt OŠ Ob Rinži Kočevje:

Melita Berlan (predsednica)

Branka Rainer (članica)

Jana Pugelj (članica)

Sašo Balovski (član)

Ravnateljica:

Darja Delač Felda

Hvala vsem razrednikom za izvedbo ankete in učencem za štetje prometa.

Pripravila in oblikovala Melita Berlan, mentorica prometne vzgoje

Evid. štev.: 007-2/2019/3